

Čez 24 let zbrali so se sicer Srbi z Bolgari in drugimi slovanskimi narodi na Kosovem polju, da bi otresli turški jarem, a na Vidovo, ali kakor poročajo viri, dne 27. avgusta l. 1389 je turška sila v krvavem boju zdrobila in uničila krščansko armado. Dvanajst junakov se je sicer še tisto večer zvito trdeč, da želijo k Islamu pristopiti, to je sprejeti mohamedansko vero, prerilo skoz turške straže srečno do Muradovega šotora, in vdrši v znotranje prostore prebode Miloš Kobilović osulemu sultanu z bodalom srce, a s tem junaškim činom, katerega narodne pesmi navdušeno opevajo, Turkov ni uničil, pač pa nje razkačil, da so postali le še bolj srditi.

Umorjenemu Muradu sledil je njegov sin Bajesid, zmagovalce na Kosovem polju, zaradi naglega in hrabrega bojevanja »Jilderim«, blisk imenovan. In ta blisk je švigal na vse strani in drobil rod za rod.

Ko je bila Bolgarska vsa v turški oblasti, in je nehala samostalna kneževina biti tudi Vlaška, stala je Turkom pot na Ogersko in od tam na Štajarsko — odprta. Zbrali so se sicer kristjani pod vodstvom ogerskega kralja Sigmunda še enkrat, da bi Turčinom zastavili pot, ali tudi sedaj njim sreča ni bila mila. Dne 28. septembra l. 1396 premaga Bajesid pri Nikopolju krščansko armado in med 20.000 kristjani, ki so na krvavem bojišču obležali, izdihnil je tudi marsikateri slovenski sin za »krst sveti in svobodo zlato« svojo dušo. Le majhna četica Slovencev, katere je bil Herman Celjski tje pripeljal, je s svojim poveljnikom srečno utekla.

Tri dni je Bajesid počival na bojišču, potem pa se je obrnil proti Ogerski. Zmage pijani Turčini drviijo na desnem bregu Donave urno naprej, prebrodijo Mitrovici nasproti Savo ter se kakor pogubonosna povodenj razlijejo po ogerskih rodovitnih planjavah. Nekateri turške čete so se pa ropa željne spustile ob Dravi naprej ter so prebrodivši reko prihrule čez Medjimurje privrkat na Dravsko polje.

Ravnokar so ljudje bili z radostjo dokončali bogato trgatv in pospravili poljske pridelke, kar se privajajo od vzhoda za Dravo goste trume brkastih vojakov, kakoršnih Slovenci na svojih tleh do takrat še nikdar niso videli. Imeli so prostrane, bahate hlače iz rdečega sukna in široke modre jope, na glavi pa velik razplošen zavitek, večinoma bele barve. Njih sablje so bile zakrivljene, namesto pušek so pa na hrbtih obešene imeli loke in tule, polne pušic, katere so z žveplenkami ovite zapalili in po strehah, s slamo in škodljivimi kritih, metali. Na brzih in lahkih konjičkih so drveli naprej ter čez jarke in potoke skakali, kakor bi jih bil skratelj nesel. In — o groza! Od Središča do Ptuja se je nebo zavilo v gost dim, po tleh pa je bila gnusoba tako strašna, da se ne dá opisati. Kamor so namreč Turčini dospeli, povsod so zapuščali pogorišča, razvaline in znamenja nezasižane grozovitosti.

Zdaj se ljuta drhal pridrvi pred Ptuj. Mesto takega pohoda pač ni pričakovalo, zato se ga sovražniki brez posebnega truda polastijo, še lažje izropajo in potem zapalijo. Ravno tako lahko polovijo prestrašene meščane in deželane v okolici ter odženejo 16.000 oseb, mož, žen in otrok z živino in drugim imetjem — v sužnost.

Razdjanja in žalosti, ki ju je povzročil ta prvi naval, nam sicer nikdo ne opisuje, ali v duhu lahko gledamo tužne razvaline tam, kjer so malo poprej stale prijazne vasi in lepa mesta. Dozdeva se nam, da še slišimo pretresljivi jok onih redkih, ki so srečno oteli sebe, ne pa svojih ljubih in svojega imetja, in ki se zdaj solzni in plahi pomikajo po razvalinah in pogoriščih ter izpod pepela in podrtin iščejo zadnje borne ostanke prejšnjega blagostanja. Na obličju tistih pa, ki so na potu v njim še neznano sužnost, iz katere ni

upati rešitve, vidimo strašno obupnost in milo se nam stori, gledati toliko nedolžnih otrok, ki so jih bile slovenske matere povile, sedaj pa jih Turki vlečejo v Azijo, da bi je tam za janičarsko službo odgojili.

(Dalje prih.)

Smešnica. Pri neki imenitni pojedini je neroden gost polil z juho krasno obleko neke gospé. Sluga jo hitro hoče potolažiti, rekoč: »Milostna gospa, nič se ne jezite, zunaj se imamo poln kotel dobre juhe«!

Razne stvari.

(Potrjenje.) Presvetli cesar so potrdili gospoda Konrada Amona, župana na Laškem, za načelnika okrajnega zastopa na Laškem, in za njegovega namestnika, gosp. Karola Valentiniča.

(Slovenski otroški vrtec) v Mariboru, ki se je lani že septembra mislil odprti, bil je prepovedan od krajnega sveta Mariborskega in od deželnega šolskega sveta. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda pa je rekurriralo na naučno ministerstvo, ki je tej prošnji ugodilo in dovolilo otroški vrtec v Mariboru za slovenske otroke.

(Svojim častnim članom) je učiteljsko društvo za Ormoški okraj jednoglasno izvolilo g. dr. Jožefa Križana, gimnazijskega profesorja v Varaždinu.

(Učiteljska konferencija) za Ormoški, Ptujski in Rogaški okraj bode v soboto dne 7. julija na Ptuj v okoliški šoli. Na to posvetovanje bode prišlo do 120 učiteljev in učiteljic.

(Nova slovenska skladba.) Gospod H. Korel v Mariboru je zložil krasen napev Gregorčičevi pesmi: »Soči« za moški zbor in godbo, ter je to svojo najnovejšo skladbo poslal pevskega zboru »Glasbene Matice« v Ljubljano.

(Častni tržan) Velenja je postal okrajni glavar v Slovenjem Gradcu, gospod namestnijski svetovalec pl. Finetti, in je te dni dobil krasno izdelano častno diplomo.

(Slovstvo.) »Varujte naše koristne ptice glada in mraza.« To knjižico s 24 podobami je spisal gosp. Fr. Vabič, nadučitelj na Runeču blizu Ormoža, in stane jeden komad 15 kr., 10 komadov 1 gld. 20 kr., 50 komadov 5 gld. in 100 komadov 9 gld.

(Stariši, podpirajte šolo!) Nekoliko besedij o skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole. Napisal A. Kosi, učitelj v Središču. Ta knjižica, obsegajoča 28 strani, stane 12 kr.; kdor jih vzame 25, dobi jih za 2 gld. 75 kr., kdor 50, za 5 gld., in 100 knjižic za 9 gld.

(Zasipalo) je 10. maja v Središču v ilovnici 10letnega sina posestnika Lovrenca Baumanna, ko se je zemlja nanj udrla. Ko so zemljo odkopali, bil je deček že mrtev.

(Toča) je 16. maja v Radislavcih in Godomercih blizu Ljutomera napravila škode do deset tisoč gold.

(Raška kuga) na Dolenjskem silno napreduje med raki, posebno v Krki, katera slovi že od nekdaj zaradi lepih in mnogostevilnih rakov.

(Zalosten ples.) V vasi Schitzen pri Šopronju na Ogerskem je bil 16. maja ples. Fantje so se pa začeli pretepati; navzoči orožnik ali žendar jih je hotel pomiriti, ali dobil je marsikatero gorko. Orožnik je ustrelil na to dvakrat na plesavce. Ubil je jednega mladeniča in njegovo plesavko. Zdaj razkačeni fantje planejo na orožnika, ki se je tri ustrelil, in ga ubijejo. Torej je obležalo na tem nesrečnem plesišču šest mrličev.

(Birma v Šmarski dekaniji.) Dne 27. maja na Sladki gori, 28. maja v Šmarju, 29. maja v Zibiki, 30. maja pri Sv. Štefanu, 31. maja na Žusmu, 1. junija v Slivnici, 2. junija v Dramljah, 3. junija pri Sv. Juriju ob južni železnici, 4. junija pri Sv. Vidu pri Ponikvi in 5. junija na Ponikvi.

(Toča in naliv.) Toča je 18. t. m. Srednji Murščak, ves Stanetinski vrh in Srednji Rožiški vrh župnije Sv. Jurja na Ščavnici hudo oklestila; ob enem je bil grozen naliv, da ljudje kaj enakega ne pomnijo.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovali gospa Tereza Rošker 3 gld. in slavna Pišečka posojilnica 5 fl. Bog plati!

(Požar.) Dne 10. maja je začelo goreti pri kočarju, Jerneju Spindler, v Križevcih blizu Ljutomera. Zgorela je streha na hiši in hlevu.

(Neprevidnost.) V Debru blizu Laškega je hotela dekla Mica Kokoša nabasati revolver sprožiti. Med tem pristopi dekla Tereza Klezin, da bi si revolver ogledala. Mica Kokoša reče v šali: Zdaj te bom ustrelila. Tereza Klezin se prestrašena obrne, in zdaj poči revolver, jo zadene in smrtno rani zadi v glavo.

(Šiba v šoli) dovoljena, pa ne pri nas, ampak na Angleškem. Londonski šolski svet je vsled prošnje več tisoč učiteljev dovolil, da smejo učitelji, ki imajo sposobnostno skušnjo, šolske otroke sami kaznovati.

(Na Dunajski razstavi) za živila je razstavil gosp. Seršen, narodni trgovec iz Ljutomera, svoja izvrstna vina. To zlato kapljo točita dve Slovenki iz

Ljutomera, in tako se v širni »rotundi«, posloplju za razstave, poleg mnogih drugih govoric razlega tudi lepa slovenska beseda.

(Otroka — morivca.) V selu Borkutt na Ogerskem umorila sta 13letni deček in 11letna deklica svojega lastnega očeta, Andreja Csiha, ker ju je kaznoval radi nepokorščine. Deček je spečemu očetu s sekiro razcepil glavo, potem je zvelkel truplo s pomočjo svoje sestre v bližnji gozd, kjer ga je skril. Mlada morivca so zaprli. Kaj bode iz takšne mladine?!

(Duhovniške spremembe.) Umrli so: Veleč. g. Anton Balon, duhovni svetovalec in župnik na Vranskem, č. g. Jurij Šabot, vpokojeni duhovnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, in čast. P. Albin Gregar, frančiškanski gvardijan v Brezicah. Naj v miru počivajo! — Č. g. Jožef Kranjc, kaplan na Vranskem, postal je ondi provizor. Č. g. Martin Žekar, provizor v Majšpergu, ostane ravno tam za kaplana. — Služba veroučitelja na Mariborski spodnji gimnaziji je razpisana do 5. junija t. l.

Listič uredništva. G. N. Z.-r. Nečemo o tem pisati, samo toliko opomnimo, ako dotični gospod misli, da bo brezverske nemškutarje spreobrnili, ako pri volitvah z njimi potegne, tedaj se moti grozovito. Da s takim počenjanjem bega verno in narodno ljudstvo, o tem še se mu menda ne sanja. — Gg. dopisnikom: Srčna hvala; vse pride na vrsto, kar se količkaj dá porabiti za naš list.

Loterijne številke.

Gradec 19. maja 1894:	65, 38, 74, 48, 70
Dunaj „ „ „	25, 40, 32, 88, 43

Na prodajo

sta dva lepa konja-sireca, stara 5 do 6 let, visoka čez 15 pestij. Kdor ju misli kupiti, naj se oglasi v Brezicah hiš.-štev. 40. 3-3

1-4 Štajerska deželna

Rogaška slatina,

izvirek „Tempel“ in „Styria“.

Nova napolnitev v novi zgrajeni natakalni, kamor se slatina naravnost izliva.

Te glavberjeve solne slatine, katera ni samo izborno sredstvo proti boleznim prebavnih organov, ampak tudi jako prijetna hladilna pijača, da ni zamenjati z drugimi kislinami, katere se prodajajo pod imenom:

„Rogaške“.

Dobiva se pri slatinskem oskrbnistvu na Slatini pri Rogatci, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu in lekarnah.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vrtle, trileure

Čistilne mlino za žito

rezalnice za krmo

aparate proti peronosperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mline za sadje

Predmete za kleti, sezamnice za vse namene, kakor v

si: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

izpodbija v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49

Ima največji katalozi v svetih in slovenskih jezikih dostopni in

popolnoma brezplačno. — Iamstvo. — Stroji se daje na poskušnjo.

Cene so za črno tiskane! Predgovoralec zanima popusti!

Priporočam svoje priljubljene 4½ kilo težke, bakrene, pokositrane

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 13 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 7% odpustka.

600 komadov v rabi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 5, v Mariboru. 10

Za birmance lep spomin.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je na prodaj:

Duhovni vrtec

V. natis. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še poduk za sveto birmo, 116 svetih pesmi in velja:

v usnje vezan z zlatim obrezkom . 85 kr.

„ „ „ „ s kopčo 95 „

Trgovski učenec.

Deček poštenih starišev, ki je dovršil najmanj štiri razrede ljudske šole, zmožen slovenskega in nekaj nemškega jezika in je izurjen dobro v računstvu, sprejme se pri podpisnem v uk.

Franz Senčar,

trgovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici

pri Radgoni. 2-3

Harmonij,

dobro ohranjen s 4½ oktavi se valed pomankanja prostora proda za 40 gld. Več pové Jožef Biglez, organist v Ribnici, Reifnig, Štajarsko. 2-3

Hiša na prodaj.

V Mariboru se proda v grajski ulici (Burggasse) hiš. št. 20 pod ugodnimi pogoji, ki je pripravna za rokodelca ali obrtnika. Natančneje more se izvedeti pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 2-3

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. Pisma naj se pošiljajo pod „301.101“ Gradec. 2-3